

לְכַסְאָה מֶלֶה. אָמַר (קהלת ח) **אִמַּרְתִּי שֹׁגֵם זֶה הָבֵל** אלא הכתוב בא לרמוז בזה שמשה היה גם גלגולו של הבל, וקהלת בא לכסות את דבר זה, ולכן הוא חיסר את אות ב' מתיבת 'בשגם', ומשום כך קהלת אמר 'אמרתי "שגם" זה הבל' וכוונתו שמשה רבנו הרמוז בתיבת בשג"ם [סח] הוא גלגולו של הבל, ומאחר שקהלת רצה להעלים את סוד זה אז לכן הוא כתב 'שגם זה הבל' והוא לא כתב בשג"ם זה הבל (רמ"ק).

יתרו שהיה גלגול קין תיקן את הריגת הבל בזה שהוא נתן את ביתו למשה שהיה גלגולו של הבל

וְאִוְקְמוּהָ עַל יִתְרוֹ, לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ קִינִי, שֶׁנִּפְרַד מִקִּין
והנה בסוד הגלגול ביארו חז"ל על יתרו ואמרו למה נקרא שמו קיני, אלא

הוא בגלל שיתרו היה גלגול קין והוא נפרד מזוהמת קין והוא נדבק בצד הטוב של קין שממנו נעשו גרים ולכן יתרו שהיה גלגול קין תיקן את הריגת הבל בזה שהוא נתן את ביתו למשה שהיה גלגולו של הבל (אור החמה בשם מהרח"ו). **קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְאָמַר, עַל דָּא פְתִיב,** (בראשית ד) **קָנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה** ואז קם המאור הקדוש רשב"י ואמר שעל כך נאמר קניתי איש את ה'. **דְּחֻזָּאת לִיהּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, דְּעֵתִידִין בְּנוֹי לְמִיתָב בְּלִשְׁכַּת הַגִּזִּית** דהיינו שחווה ראתה ברוח הקודש את יתרו שהיה מהחלק הטוב של קין וכן היא ראתה שעתידיים בניו לשבת בלשכת הגזית ולדון שם בדיני תורה [סט] ומשום כך היא אמרה קניתי איש את ה' דהיינו שהיא קנתה איש שיש לו חלק בה' (רמ"ק).

אור הרשב"י

[סח] וכדאיתא בחולין דף קלט עמוד ב' משה [סט] כדאיתא בסוטה דף יא עמוד א' א"ר מן התורה מניין? בשגם הוא בשר. חייא בר אבא א"ר סימאי, שלשה היו באותה

הלימוד היום

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

סוד גלגולו של רבי אלעזר בן פדת

וְאוֹף הָכִי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פִּדְתָּ, דְּהוּה דְּחִיקָא לִיה

שַׁעְתָּא, דִּלָּא הָוָה לִיה אֶלָּא קַב חֲרוּבִין מְעַרְב

שַׁבַּת לְעַרְב שַׁבַּת, כְּמוֹ לְרַבִּי חֲנִינָא וכך היה סוד הגלגול אצל רבי

אלעזר בן פדת שהיתה דחוקה לו השעה ביותר [ע] ולא היה לו אלא רק קב חרובין משבת

לשבת כמו שהיה בגלגולו הראשון שאז הוא היה רבי חנינא בן דוסא. **אֲמַאי הָאִי,**

בְּתַר דְּהוּת בַּת קוֹל נִפְקַת וְאוּמָרְתָּ, כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ

אִינוּ נִיזוֹן אֶלָּא בְּשִׁבִּיל חֲנִינָא בְּנִי [אע] ולמה היה דוחק כה גדול

אצל רבי חנינא שעוד היתה בת קול יוצאת ואומרת שכל העולם כולו אינו ניזון אלא בשביל

חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת.

אור הרשב"י

הוא, ואמרי ליה: עד מתי אצטער בהאי
עלמא? ואמר לי: אלעזר בני, ניהא לך
דאפכיה לעלמא מרישא? אפשר דמתילדת
בשעתא דמוזני. אמרי לקמיה: כולי האי,
ואפשר? אמרי ליה: דחיי טפי או דחיינא?
אמר לי: דחייית. אמרי לקמיה: אם כן, לא
בעינא. אמר לי: בהאי אנרא דאמרת לא
בעינא – יהיבנא לך לעלמא דאתי תליסרי
נהרוותא דמשחא אפרסמון דכין, כפרת
ודיגלת, דמענגת בהו.

[אע] כדאיתא בברכות דף יז עמוד ב' דאמר
רב יהודה אמר רב: בכל יום ויום בת קול
יוצאת מהר חורב ואומרת: כל העולם כולו
נוזנין בשביל חנינא בני, וחנינא בני – די לו
בקב חרובין מערב שבת לערב שבת.

הלימוד היומי

עצה: בלעם, ואיוב, ויתרו, בלעם שיעץ –
נהרג, איוב ששתק – נידון ביסורין, יתרו
שברח – זכו מבני בניו שישבו בלשכת
הגזית, שנאמר: ומשפחות סופרים יושבי
יעבץ תרעתים שמעתים סוכתים המה הקנים
הבאים מחמת אבי בית רכב, וכתיב: ובני
קיני חתן משה וגו'.

[ע] כדאיתא בתענית דף כה עמוד א' רבי
אלעזר בן פדת דחיקא ליה מילתא טובא.
עבד מלתא ולא הוה ליה מידי למטעם, שקל
ברא דתומא ושדייה בפומיה, חלש לביה
וניס. אזול רבנן לשיולי ביה, חזיוהו דקא בכי
וחייך, ונפק צוציתא דנורא מאפותיה. כי
אתער אמרו ליה: מאי טעמא קבכית וחייכת?
– אמר להו: דהוה יתיב עמי הקדוש ברוך

רבי חנינא פגם בגלגולו הראשון והפריד אותיות קב מהאות י' ונשאר קב חרובין
וגם רבי אלעזר בן פדת פגם, והתקיים בהם מדה כנגד מדה

אֶלֶּא אִיהוּ גָּרִים קוֹדֶם, דְּחִרְבַּ ק"ב מִן י', דְּאִיהוּ יב"ק

אלא דבר זה נגרם בגלל המעשים של רבי חנינא בגלגולו הראשון [עב], מאחר

שהוא החריב והפריד את האותיות ק"ב מהאות י' של יב"ק כי הוא פגם באות י' של סוד

י"יחוד ונשארו רק ק"ב שהם ק'דושה וב'רכה בלא ייחוד וחיבור. **אִיהוּ הָכִי לֹא**

הָוָה לִיָּה אֶלֶּא קב חֲרוּבִין. דָּאֵת י' אִיהוּ יְחִיד, וּמִנִּיה

אֵתִיא נְבִיעוּ לָאֵת ב', דְּאִיהִי בְרָכָה, וְאִיהִי קֹדֶשׁ, וּמִנִּיה

אֵתִקֹּדֶשׁ ק', דְּאִיהִי קֹדֶשׁ ומשום כך לא היה לרבי חנינא אלא רק 'קב'

חרובין, כי הנה סוד יב"ק הוא יחוד ברכה קדושה, וייחוד הוא נעשה מכח הבינה שהיא סוד

אחי"ה, ומזה בא נביעת השפע אל האות ב' שהיא ברכה והיא קודש, דהיינו שמהבינה נשפע

שפע לז"א שהוא סוד ברכה מאחר שהוא נמצא בימין, וממנו מתקדשת האות ק' שהיא

קדושה, דהיינו שממנו מקבלת המלכות הנקראת אדנ"י שהיא סוד קדושה מאחר שהיא

בשמאל (רמ"ק). **וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן פִּדְת גָּרִים לְמַהוּי חֲרוּבִין**

דִּילִיָּה ק"ב, דְּאִינוּן ק"דוּשָׁה בְּרָכָה והנה גם רבי פדת גרם בגלגולו

הקודם שאותיות ק"ב מן יב"ק שהם סוד קדושה ברכה יהיו חרבין בלא האות י' של סוד

אור הרשב"י

שקדם לו בזה שהמשיך זה הק"ב למלכים
דמיתו. ובפירוש מאמר פסיעותיו של אברהם
אבינו כתב הרח"ו זלה"ה כי חטאו הקודם
היה שלא זכה לבנים, כי עם זה החריב סוד

[עב] וביאר הרמ"ז פי' הרב האר"ז'ל בדרוש
תלת עלמין בסוד מלך בלע שה"ס ג' מילואין
של עס"מ, מ"ו ל"ז י"ט שעולים ק"ב, כי משם
מוזן החיצונים, ורבי חנינא חטא בגלגול

הלימוד  היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הייחוד והחיבור, **אֹף הָכִי לֹא הָוָה לִיָּה אֶלָּא קַב חֲרוּבִין** ומשום כך לא היה לו אלא רק קב חרובין מדה כנגד מדה, **אֹף הָכִי אִיּוֹב בֶּן יִבְמָה הָוָה, וּבְגִין דָּא אֶתְעַנְשׁ, עַל מַה דְּאִירַע לֹו כְּבָר** [עג] וכך היה

אור הרשב"י

בהיות שניהם אביו ואמו עובדי אלילים, חוטאים ומחטיאים למכור פסילים לע"ז. ואם בפרט, בהיות הבעילה עצמה בעילת נדות כנוכר. וזהו הטעם שנקרא אברהם גר צדק, כי בראשונה היה תוך הקליפות. א"ש, לא תיקשי לי, כי כל בעילות הגוים הם בנדות, מאחר שאינם טובלים לנדותם ומאי אולמיה דהאי ביאה, כי יש לתרץ שאע"פ שאינם טובלים עכ"ז בימי הנדה עצמה הם פורשים מנשותיהם, וזו הביאה היתה בעת נדותה עצמה, כנלע"ד.

סוד זה נרמז בוזה בפרשת קדושים, דמשו"ה איקרי תרה, משום דארתה ליה לקוב"ה וארכביה לאברהם בההיא טיפה וכו'. ואם הרתיחה הזאת שהכעיסוהו בפסיליהם, מה הוא הטעם הזה לבשירכיב קב"ה לאברהם בההיא טיפה. אבל הכוונה היא, כי הכעיסו לשי"ת, בהיותו בועל אשתו בזמן נדותה ממש, ואז מצא הקב"ה עילה להטעות את החיצונים, ולהוציא נשמת אברהם ע"ה מתוכם, והרכיבה באותה טיפה עצמה, ועי"ז לא יקטרגו החיצונים בהוציאו אותה מביניהם, כיון שהטיפה ההיא מטונפת כנז"ל. ועוד זה הרכיבו בטיפת תרה משאר בני אדם, מדה כנגד מדה, משום שאברהם הוא

קדושה ברכה, ה"ס הטפה הנמשכת מאבא שה"ס קדושה ליסוד שה"ס ברכה. ומזל"ן שזה נרמז במלת בני"ם שעולה ק"ב.

[עג] וביאר האריז"ל בשער הפסוקים – ספר איוב וז"ל: כבר הודעתוך בשער הגלגולים, כי הנשמות הקדושות נמסרו ביד הקליפות, ע"י חטאו של אדה"ר. וכן בכל פעם שחוטא כל אדם מישראל, כפי ערך חטאו כך גורם. והנה בראות הקליפות איזו נשמה יקרה עד מאד, רוצים למנפה בתכלית, כדי לאבדה, שלא תוכל להתקן, ותשאר תמיד בחלקה. ולכן מביאים אותה בטיפת זרע איזה רשע. וז"ס צדיק בן רשע, כמש"ה מי יתן טהור מטמא ולכן אין לתמוה מן אברהם שנולד מן תרה. ואמנם כשנוכר הטוב של הנשמה הזאת, לא די שהיא נתקנת, אלא גם היא מתקנת את כל הקריבים לה. וז"ס מ"ש ז"ל על פסוק ואתה תבא אל אבותיך בשלום, בשרו שיחזור אביו תרה בתשובה, ולכן הוצרך להתקן אח"כ לבא בגלגול איוב כמו שנבאר.

והענין הוא, דע, כי כאשר תרה בעל את אמתלאי אשתו, היתה נדה, וכראות הקליפות טנוף כזה, הכניסו בטיפה ההיא נשמת אברהם, כדי לאבדה, והניחוה לצאת מתוכם ברצונם, כי חשבו שיתאבד שם, אם